

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ח' טבת תשפ"ג | דף היומי בבלי: נדרים סח | דף הכולל: נדרים ל.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן פ"ה עד אמצע סעיף ב' "ואם נזדמן".
מוסר: שמירת הלשון - פרק ז' 'ועתה נתבונן' עד פרק ז' 'ואם כן'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פ"ג "ואם יתעסק במעשה מחובות הלבבות והאברים יחדיו" פ"ג "והעשירי
חשבון האדם"

כבר שלשים שנה שהיא מנסה לקנות שם שוב ושוב,
ועונים לה כסדר את אותה התשובה: "אין מקום, זה
מכור!" ממש עד סוף ימיה היא התקשרה מדי פעם
לברר, אך ללא הועיל. כאשר היא נפטרה, אמרו בני
המשפחה: נשאל אותם שוב, מה יש להפסיד...

והבלתי ייאמן קרה - בדיוק ברגע הנכון | המעשה שהסעיר לאחרונה את בני ברק

את העולם, זה היה בחטף ובפתאומיות - הם התקשרו לשאול,
ולא היה מקום...!

כאשר היא נפטרה, אמרו בני המשפחה: נשאל אותם שוב, מה
יש להפסיד... אמא כל כך רצתה, כל כך ביקשה, נתאמץ - מה
שביכולתנו - למלאות את בקשתה.

הם שאלו, והתברר ש...כן! יש מקום!!!

מה קרה? ביום חמישי, כאשר היא התמוטטה, באותו יום
נפטר יהודי שהמקום היה שלו. הוא ואשתו קנו לעצמם מקום.
כאשר הוא נפטר - אמרו במשפחה: פתחו כעת בית קברות חדש
לתושבי בני ברק - בעיר אלעד. בית קברות שכולם שם יהודים
משלנו, ועוד סיבות שהיו להם, ולכן החליטו לקברו שם.

באותו יום שזה התפנה, היא התמוטטה, וכעבור שלשה ימים
כשהיא נפטרה - כבר היה לה מקום מוכן ומזומן...!

(הגר"ח מישקובסקי שליט"א גיליון 'ארחות חיים')

ושכנתי עם אבותי... וקברתני בקבורתם (מז ל)

היה לאחרונה מעשה שהסעיר את בני ברק: נפטרה אשה
חשובה, הגב' ויסלובסקי ע"ה. היו לה הורים שהיו גרים ברמת
גן, ונפטרו לפני שלשים שנה, וקברו אותם בפתח תקוה בבית
הקברות 'סגולה'. גב' ויסלובסקי שהיתה עוד במיטב שנותיה,
אמרה כל הזמן שהיא רוצה להיקבר ליד ההורים שלה, מדין כיבוד
אב ואם. כי להוריה היו רק בן ובת, ולדורות אחרי זה יש כבר
הרבה ילדים, וכך כשיבואו אח"כ אל קברה ביום פקודתה, יזכרו
אף את הוריה, הסבא והסבתא הזקנים.

כבר שלשים שנה שהיא מנסה לקנות שם שוב ושוב, ועונים
לה כסדר את אותה התשובה: "אין מקום, זה מכור!" ממש עד
סוף ימיה היא התקשרה מדי פעם לברר אם יש מקום, אך לא
היה מקום! ואף סמוך לפטירתה - לא ידעו שהיא הולכת לעזוב

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

**השבת לרבי שאיני יודע אם אצליח למצוא זמן
כדי לחפש בארכיונים הממשלתיים, ובכלל, אולי
נהיה שם בשבת, ואז בוודאי שלא אוכל לעשות
זאת. בקיצור, הערמתי קשיים על בקשתו וקיוויתי
שלא יתלה בי תקוות. אבל הרבי הבחין בכך...**

שליחות מצווה בטורקיה

פעם, והוא אמר לי: אע"פ כן, אמרתי לו: אולי נהיה שם בשבת, ואז בוודאי שלא אוכל למלא את הבקשה. בקיצור: הערמתי קשיים על בקשתו וקיוויתי שלא יתלה בי תקוות.

"אולם הוא זי"ע הבחין בכך ואמר: 'מה כל-כך מפריע לך, הן אני מתאמץ לעשות אותך לשליח מצוה בנסיעתך לתורכיה!' עתה, החילתי להבין את דרכו בקודש...

"סיפור דומה סיפר בני ר' חיים, כי בשעתו כאשר יצא עם משפחתו לווינה, הורה לו רבנו לחפש בווינה את התמונה שבה נראים אדמו"רי בית רוז'ין משתתפים בהלווייתו של פרנץ יוזף, וכן לברר היכן נמצאת כיום הפרוכת שהיתה נושא להתכתבות בין אביו בעל ה'כנסת מרדכי עם דודו רבי משה'ניו באיאנער. מדובר על פרוכת יוקרתית שמאחוריה סיפור היסטורי, ורקומים עליה עשרת הדברות בצורה מיוחדת. מטלה זו היתה אף היא, כדי להפוך את הנסיעה לשליחות מצוה."

(בשיחה עם הרב אשר קליין, המבשר-קהילות)

סיפר הרה"ח ר' מאיר צבי גרוזמן: "בקיץ תשמ"ו נכנסתי אל הקודש פנימה לכ"ק מרן האדמו"ר בעל 'עקבי אבירים מסאדיגורה זי"ע, כדי להתברך לפני נסיעתי לתורכיה לסיוור לימודי. רבנו התעניין בנסיעה זו ושאל פרטים רבים עליה, על סדר היום ועל המשתתפים, ואחר אמר: 'הרי תהיו גם באנקרה, שם ישנם כל הארכיונים של הממשלה, ויש להניח כי שמורים שם העתקים מתעודת האזרחות של סבי בעל ה'קדושת אהרן' ושל סבי הגדול בעל ה'אור ישראל'. בתעודות אלו אפשר שישנן גם את תמונות דיוקנם, ושמה תוכל לקבל העתק מן המסמכים והתמונות, כי לצערנו איננו יודעים כיצד נראו צדיקים אלה'.

"שאלתי: וכי מה לצדיקים אלה עם השלטון התורכי, והוא השיב לי, שבאותם ימים שתורכיה היתה אימפריה, היו הם אזרחיה. השבתי, שאיני יודע אם אצליח להתנתק מן הקבוצה ולייחד לי זמן כדי לחפש בארכיונים ובגנזים הממשלתיים של

**נכנס יהודי אל מרן הגרא"ל זצוק"ל ושאלתו בפיו:
נוהגים להשאיר בבית 'אמה על אמה' 'זכר לחורבן',
ולי יש רעיון: להביא צייר שיצייר שם את הכותל
המערבי ואיך שיהודים מתפללים שם לבנין הבית...
זה יזכיר את החורבן הרבה יותר. מה דעת הרב?**

מה שכולנו מתפללים במשך כל שנות הגלות הארוכה! אבל - לא כל אחד יוכל לראות!..."

כאן ציין ואמר מרן הגרא"ל: "אנחנו לא יודעים איך זה יהיה. האם יהיו שומרים שלא יתנו לעלות, או שזה יהיה נס שלא יוכלו לראות - גם אם מסתכלים. אבל בשורה התחתונה לא כולם יוכלו לראות: רק מי שמתאבל על ירושלים - רק הוא יזכה לראות בבנינה!

"גם אתה תגיע לשם" - המשך מרן - "ומה אתה רוצה שהם יגידו לך: 'אדוני, אל תעבור - לך נשלח כבר תמונה!...' תרצה להמשיך והם לא יתנו, כי אתה בעצמך כבר קבעת שמספיק תמונה... צריך לקיים את ההלכה שמופיעה בשולחן ערוך כפשוטה, להשאיר אמה על אמה וכך להיזכר בחורבן".

(גיליון ספרו נפלאותך)

ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מט א)
נכנס יהודי אל מרן הגרא"ל שטינמן זצוק"ל ושאלתו בפיו:
נוהגים להשאיר בבית "אמה על אמה" לא מסויד כ"זכר לחורבן", ולי יש רעיון: להביא צייר שיצייר באותו מקום את הכותל המערבי ואיך שיהודים מתפללים שם לבנין הבית. זה יהיה ציור צבעוני שיבצע אותו אמן מיוחד המתמחה בציור-קיר. זה יראה חי! ואפילו יהיה גדול יותר משיעור אמה על אמה. זה יזכיר למי שמסתכל את החורבן הרבה יותר מאשר קטע של אמה על אמה לא מסויד... מה דעת הרב?

נענה מרן הגדא"ל ואמר: "כל המתאבל על ירושלים - זוכה ורואה בבנינה. כעת נתאר לעצמנו שבית המקדש נבנה וכל אחד רוצה לעלות לראות את ירושלים, את הכהנים בעבודתם ולויים בשירם ובזמרים. כל אחד ואחד בוודאי שירצה לראות מקרוב אה

מצבתו של הגאון רבי אביעזרי אויערבך זצ"ל, רבה של הקהילה החשובה בעיר הלבן בגרמניה, לא נבנתה כרגיל מאבני שיש, אלא מאבן-חול פשוטה ביותר. הדבר הפליא את כולם, אפילו גויי האזור שידעו והוקירו את גדלותו, התפלאו על כך

והתשובה המופלאה נעוצה בסיפור שהתרחש מספר שנים לפני פטירתו...

חול נימוחה והתפוררה לגמרי, ולא יכלו כבר לקרוא את האותיות הכתובות שם, ונינו נטל על עצמו את המשימה להחליף את המצבה לאבן-שיש, כי לאחר שהמצבה הראשונה נימוחה לגמרי, הבינו הכל שהצוואה התקיימה עד תום, ועכשיו אפשר כבר להקים מצבת-שיש נאותה.

אלא שבינתיים קרה עוד משהו. ראש העיר הגרמני של הלבן ששמע את מעשהו האצילי של הרב, וכיצד הרנין לב אלמנה, התפעל כל-כך מהסיפור, עד שהצהיר שהוא מעונין להקים את המצבה על-חשבון העירייה. הוא שיגר הזמנה לנינו של הגאון זצ"ל שיגיע במיוחד להלבן שטט על-חשבון העירייה, ושם נערך טקס מפואר להקמת המצבה החדשה של אותו גאון מורם-מעם, שזכה לקדש שם שמים בעיני הבריות.

סיפורים מסוג זה מעוררים את הלבבות ומחיים את הנפשות, מדריכים נתיבות ומפלסים ארחות, ומלמדים אותנו כיצד עלינו עם קדוש להתנהג איש עם אחיו ומה הקב"ה דורש מאתנו. כאשר שומעים סיפורים כאלה, מבינים שחכמי ישראל היו אנשים מורמים-מעם, ומעשיהם השפיעו לא רק על דורם אלא גם על הדורות הבאים.

הגר"י זילברשטיין שליט"א, שסיפר את המעשה בשיעורו, הוסיף ואמר: כששמעתי את הסיפור מנינו של רבי אביעזר, מחותני הרב יצחק אויערבך זצ"ל, הרהרתי בליבי: וכי מותר לאדם גדול, אב"ד ורב של קהילה כל כך מפורסמת, בן של קדושים, לזלזל ולבזות את עצמו עד כדי כך ולצוות על בניו להקים על קברו מצבת-חול, כדי להפיס דעת אלמנה? והיכן הוא כבוד התורה?

והצעת את הדברים לפני גיסי מרן הגר"ח קניבסקי, והשיב לי שאין להתפלא על כך, שהרי גם רבן גמליאל נהג כך. הגמרא במסכת מועד קטן (כ"ז ב') מספרת: 'בראשונה היתה הוצאת המת קשה לקרוביו יותר ממיתתו (שהיו צריכים לקנות תכריכים יקרים), עד שהיו קרוביו מניחים אותו ובורחים, עד שבא רבן גמליאל ונהג קלות ראש בעצמו, ויצא בכלי פשתן ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן'. וכתבו התוספות: 'ונהג קלות ראש בעצמו, וציוה כן בשעת פטירתו, וי"א לאחד מבניו ביתו, יעו"ש. הנה רבן גמליאל, אמר מרן הגר"ח, כבר סלל את הדרך לנהוג קלות ראש בעצמו כדי להקל על העם.

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

יש ואנחנו שומעים סיפור מסוים, ושואלים את עצמנו 'כיצד היינו אנחנו מגיבים על דבר כזה', וכששומעים על תגובתו של האיש שלפניו הובאו הדברים, אנחנו עומדים ומתפעלים ללא סוף.

הנה דוגמא למעשה שכזה, ממנו אפשר ללמוד מוסר-השכל לדברים הרבה. יש אנשים המורשיים לבניהם ממון רב, ויש המנחילים להם מידות טובות. יש מי שמותיר אחריו שטויות והבלים, ויש שצאצאיו לומדים ממנו כיצד לגרום חסד אמיתי לבני אדם.

כך עשה הגאון רבי אביעזרי אויערבך זצ"ל, בנו של הגאון בעל ה'נחל אשכול', שהיה רבה של הקהילה החשובה בעיר הלבן בגרמניה. מצבתו לא נבנתה, כרגיל, מאבני שיש, אלא מאבן-חול פשוטה ביותר. הדבר הפליא את כולם, ואפילו גויי האזור, שידעו והוקירו את גדלותו של הרב אויערבך כמנהיג מסור ונאמן לעדתו, לא ידעו על מה ולמה בחר הרב באבן כה פשוטה למצבתו.

התשובה לכך היתה נעוצה בסיפור שהתרחש מספר שנים לפני פטירתו. לחדרו של הגר"א אויערבך נכנסה אשה אלמנה, שביכתה על מות בעלה, אבל סיפרה להמרא דאתרא שיש דבר שמעיק לה ביותר וגורם לה ליסורי-מצפון ואינו מניח לה להירדם בלילה.

האשה סיפרה שאין לה בכיסה פרוטה לפרוטה, וכשבעלה נפטר והובא לבית עולמו, לא היתה לה אפשרות להקים על קברו מצבה מאבני שיש, אלא רק מאבן חול פשוטה... אבל מאז שעשיתי את זה, אין לי מנוחה, אמרה האלמנה.

כיצד אפשר לנחם אשה אומללה שכזו? מה אנחנו היינו עושים אם היה סיפור כזה מגיע אלינו? - הפתרון לכך נתון רק אצל גדולי ישראל, הרועים הנאמנים, העושים כל אשר לא-ל ידם על מנת להקל את סבלם של אחיהם. קם הגר"א אויערבך מכסאו, ופנה לקחת את ה'בלנק' שעליו חתום שמו כרב העירייה, וכתב... צוואה לבניו, שבה הוא מורה להם לא להקים את מצבתו מאבן-שיש אלא מאבן חול פשוטה.

'את רואה', פונה הרב לאלמנה, 'המצבה שלי לאחר מאה ועשרים שנות חיי, תהיה בדיוק כמו המצבה של בעלך, ואם כן מה לך לבכות על כך'...

הדברים פעלו את פעולתם בצורה היעילה ביותר, והאלמנה שבה לביתה כשהיא מנוחמת. אם גם הרב שלנו אינו מעונין במצבת שיש, מה לי לבכות על בעלי...

וכשנפטר הגאון הוא אכן קיימו בניו את צוואתו והקימו על קברו מצבה מאבן-חול. ושמעתי שבשנת תשמ"ח מצאו את שהאבן-

קנין הלכה

כלל חברי
דרשו מוזמנים
לקחת חבל בנעיסים אצל
מעמד ההוד לתורה ולהוראה

סיום דרשו קנין הלכה

לשפחה נטרה של תורה של
המחזור השלישי
שנלמד ע"י הוגי ההוראה בכל התפוצות
ופתיחת המחזור הרביעי

שתתקיים ברצו"ה
מוצאי עשורה בטבת
ג' לסדר ויחי תשפ"ג
במעמד גדולי התורה
וההוראה שליט"א

Eminence Ballroom
4315 16th Avenue Brooklyn, NY 11204

ישא מדברותיו:
הגאון הגדול מגדולי פוסקי דורינו
רבי יעקב מאיר
שטערן שליט"א
חבר בדי"צ שבט הלוי

תחילת המעמד ונטילת ידים 8:30 בדיוק

RSVP info@dirshunj.org or 732-987-3948 ext. 105

"פתאום נעמד האדמו"ר שוב על רגליו ואמר לי: 'אם תבטיחי לי שכל עבודתך תהיה למען שמו יתברך, להציל נפשות ללא שום מטרת רווח - אני מבטיח לך שני דברים..."

מדוע שמר הגאון רבי משה אהרן שטרן זצ"ל משגיח דישיבת קמניץ את יום היארצייט של הרופאה הירושלמית ד"ר כגן? | מעשה מופלא ממקור ראשון

עשרות שנים, ומזמן שכחתי ממנו, ואולי הזכרת דבר המעשה הינו סימן עבורי שאצטרך עוד מעט להגיע לעולם האמת...
 וסיפרה לו גופא דמעשה. "היה זה בזמן שפרצה מחלה קשה בין ילדי ישראל, ובנו של האדמו"ר היה בין הילדים, שחיי היו תלויים לו בין שמים לארץ, והרבה עמל השקעתי עד שכן האדמו"ר נעשה בריא.
 "לאחר שהבריא בנו, קרא לי האדמו"ר לביתו ושאל כמה עליו לשלם לי. וביקשתי ממנו שבתמורה יחתום לי על מכתב בנושא שוויון זכויות לנשים. נעמד האדמו"ר ואמר לי: 'את יכולה לבקש דברים חשובים בהרבה מעניין פעוט זה.'
 "אזרתי עוז ואמרתי לו: אם כן, הבטח לי עולם הבא! נתיישב האדמו"ר על הכסא ושקע במחשבות. פתאום נעמד שוב על רגליו ואמר לי: 'אם תבטיחי לי שכל עבודתך תהיה למען שמו יתברך, להציל נפשות ללא שום מטרת רווח - אני מבטיח לך ב' דברים: א. בקרוב תינצלי ממות בטוח. ב. תזכי לעולם הבא!
 "כמה ימים לאחר מכן פרצה מחלה חדשה בקרב התינוקות, ובית החולים היה עמוס עד למאוד. מיטות נוספות לא היו בנמצא. ירדתי לרחוב, עברתי את הכביש, ורכשתי מספר מיטות נוספות עבור התינוקות החולים. כשחזרתי לבית החולים, פגע בי רכב והעיפני למרחק, ובנס לא קרה לי כלום! נעמדתי על רגלי וחזרתי לבית החולים."
 סיים אבא את סיפורו: "נו... לאשה כזאת מגיע שישמרו את יום היארציה של ויאמרו עליה קדיש!"
 (מתוך: 'המשגיח', הרב יחיאל מיכל שטרן, ירושלים תשנ"ח)

"וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֲבָל" (בראשית נ', י')

סיפר הגאון רבי יחיאל מיכל שטרן רבה של שכונת עזרת תורה בירושלים:
 בירושלים היתה רופאה בעלת שם ומפורסמת בשם ד"ר כגן, שהייתה מנהלת בית החולים 'ביקור חולים', ועשתה רבות למען ילדי ישראל. אבא זצ"ל [-הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל משגיח ישיבת קמניץ] שמר את היארצייט שלה, ואמר קדיש אחריה.
 מעשה מופלא אירע פעם, כאשר שכח לומר קדיש ביום היארצייט שלה. לאחר מנחה ביקש ממנו רבי אשר ליכטנשטיין זצ"ל, ראש הישיבה, לארגן מנין עבור אחד הנדיבים שהיום הוא יום היארצייט שלו, ולנסוע להר המנוחות. כשהגיעו להר המנוחות ראה אבא דבר פלא. ליד קברו של הנדיב נמצא גם קברה של ד"ר כגן, הרופאה המנוחה, והיום הוא יום היארצייט שלה... מיד אירגן אבא את המנין לומר גם עליה קדיש.
 פעם שאלתיו למה הוא מקפיד לומר אחריה קדיש. ענה לי אבא: "אני חייב הרבה הכרת הטוב לד"ר כגן, שהרי היא טיפלה בילדים שלנו במסירות נפש, ולמה לא נחזיר לה חסד לומר עליה קדיש?"
 וסיים אבא במעשה מופלא ששמע פעם, שהאדמו"ר מרחמסטריווקא זצ"ל הבטיח לד"ר כגן עולם הבא. ולעת זקנותה, עלה אבא לביתה של ד"ר כגן, ושאל אותה האם נכון הסיפור שהרבי הבטיח לה עולם הבא.
 הרופאה הקשישה פרצה בבכי ואמרה: "הרי זה סיפור של

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו
כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

אחד השגרירים שהיו בירושלים, בא לפני רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, ושאל אותו: "האם זה נכון מה ששמעתי, שאתם היהודים אומרים, שכשיבוא המשיח, אנחנו הגויים, נהיה שמשים שלכם? ומה יהיה אם אני לא אסכים? מה יקרה אם אתנגד בכל תוקף לשרת אותך?"

הגאון רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל על ביאת המשיח

אחד את תוכן השאלה, ואף הוא הבטיח שלא יגלה לאף אחד את התשובה. וכך שאל: "אתה הרי גדול היהודים, יודע הכל. תגיד לי מתי המשיח יבוא? חשוב לי לדעת את זה!" נענה רבי חיים ואמר לו: "הכתוב אומר (ישעיה מ', ה') 'ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר' - כשהמשיח יבוא ויתגלה כבוד ה' בעולם, 'וראו כל בשר יחדו' - כולם ידעו מכך באותו הרגע. אני לא אדע מכך אף לא רגע אחד לפניך! 'כל בשר' - יהודים, כולם ידעו בשווה!"

מספרים כי אחד השגרירים שהיו בירושלים, בא לפני רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל ושאל אותו: "האם זה נכון מה ששמעתי, שאתם היהודים אומרים, שכשיבוא המשיח, אנחנו הגויים נהיה שמשים שלכם?". אמר לו רבי יוסף חיים: "אמת! נכון הדבר! מקרא מלא דבר הכתוב (ישעיה מ"ט, כ"ג): 'כי לעתיד לבוא 'והיו מלכים אמניך ושרותיהם מיניקתיך אפים ארץ ישתחוו לך ועפר רגליך ילחכו'".

שאל אותו השגריר: "רבינר! ומה יהיה אם אני לא אסכים? מה יקרה אם אתנגד בכל תוקף לשרת אותך?". נענה רבי יוסף חיים ואמר לו: "אם לא תסכים - אז זה לא המשיח! כשהמשיח יבוא, אתם תתחננו לשרת אותנו! זו תהיה זכות גדולה עבורכם!" (מתוך 'יחי ראובן' בראשית)

"וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֶאֱסֹפוּ וְאָגִידָה... אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא אֲתֶכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" (בראשית מ"ט, א')
וברש"י: "בקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה, והתחיל אומר דברים אחרים".

אומרים בשם ה'בעל שם טוב', כי נרמז כאן שאת הקץ אי אפשר לגלות, וזאת משום - "את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" - "יקרא" - מלשון מקרה, אין משיח בא אלא מתוך היסח הדעת!

נשאלת השאלה: מדוע, אפוא, יש חיוב לחכות לו בכל יום שיבוא? התשובה: לחכות - צריך! בכל יום! אבל במציאות הוא יבוא בהיסח הדעת.

רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל הסביר לתלמידים מה נקרא 'היסח הדעת': "תארו לעצמכם, אנחנו יושבים כאן בחדר שיעורים ולומדים. לפתע נכנס אדם לחדר וצועק: 'רבותי! משיח הגיע!' מהי המחשבה הראשונה, בשניה הראשונה, שתעלה בדעתו של כל אחד ואחד מאתנו? 'האיש הזה צודרייטר... דעתו השתבשה עליו'... אבל במציאות כך זה יהיה, נשב באמצע השיעור 'ופתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים' (מלאכי ג', א'). זה נקרא 'בהיסח הדעת'".

מספרים שפעם שלח המושל לקרוא לרבי חיים וולוז'ינר זצ"ל, ובקש לשאול אותו שאלה. המושל בקש שרבי חיים לא יגלה לאף

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מדוע פסק מרן הגרא"מ שך זצ"ל לאכול שרויה בפסח?

נדרים דף סז

מפירין שניהם בבת אחת

כמוהו, ממילא נתברר שהיה בזה טעות מעיקרא, וחשיב שהיה ראוי להפר.

כתב בחוברת גלאט (חוברת כד עמ' 44): באותה שנה בה נכנס חתנא דבי נשיאה, מרן הגאון הגדול רבי מאיר צבי ברגמן שליט"א לבית מרן זי"ע, והוזמן לסעוד על שולחנו, שאל את מרן מה לעשות בענין השרויה, שכן נהג עד עתה שלא לאכול שרויה, מרן זי"ע הניח את דעתו ואמר לו שגם אצלם בבית אין בעיה של שרויה, ואכן באותה שנה הורה מרן בביתו שלא לבשל שרויה בימי חול המועד. כשעלה הגרמ"צ שליט"א להקביל את פני רבו מרן החזון איש זי"ע, פגש שם את מרן הסטייפלער זצוק"ל שהתעניין אצלו מה הוא עושה בענין שרויה, הגרמ"צ שליט"א סיפר לו שאצלו אין כל בעיה, שכן גם אביו וגם חותנו הגדול אינם אוכלים שרויה, אולם הסטייפלער זי"ע חייך ואמר לו שברור לו שרק בחסידותו וענוותנותו אין קץ של מרן הפסיק לאכול שרויה, כדי להקל על חתנו הצעיר, ובמידותיו הנאצלות לא הודיעו כלל, ואז יעץ לו הסטייפלער שראוי שיעשה הוא התרת נדרים כדי להקל על מרן. ואכן כשסיפר הגרמ"צ לחותנו רבנו הגדול זי"ע שעשה התרת נדרים והחל אף הוא לאכול שרויה, חזר מרן לאכול שרויה כמנהגו מאז.

(חשוקי חמד)

ארוסה שבמשפחת בית אביה לא אוכלים "שרויה" בפסח, ובמשפחת הארוס אוכלים. כשנתארסה, נדרה "ששרויה" אסורה עליה בפסח. שמע הארוס והפר לה נדרה, שמע אביה והלך לשאול את רבו כיצד לנהוג. והשיב לו, אל תפר לה. שמע הארוס ופנה לגדול הדור וסיפר את מבוכתו, וגדול הדור קרא לאבא, והסביר לו שראוי לאשה לנהוג כמשפחת בית בעלה, ובפרט שהם גדולי תורה. וגם יעץ לו שיפנה לרבו ויאמר לו בשמו, ויאשר לו להפר את הנדר.

האבא חזר לרבו, והרב אמר אין אחרי גדול הדור ולא כלום. הספיק האב להפר גם הוא את הנדר באותו יום, האם ההפרה חלה?

תשובה נאמר במסכת נדרים דף סז ע"א הפר אחד מהם וקיים אחד, וחזר המקיים ונשאל על הקמתו, [אינו מופר], קמ"ל דמפירין שניהם בבת אחת. וכתב הר"ן: כלומר שלא יפסיק בין אחר לחברו, דבר שהוא מעכב הפרה, כגון הקמה דהאי.

ולכאורה גם בענינו האב לא יכל להפר בגלל כבוד רבו, ואם כן הפסיק דבר שהוא מעכב את ההפרה, ואינו יכול להפר.

ספרתי זאת לגיסי מרן הגר"ח קניבסקי (שליט"א) [זצ"ל] מספר הגר"י זילברשטיין שליט"א, והשיב לי מאחר וגדול הדור אמר לו שיאמר לרבו שאשה חייבת לשמוע לקול בעלה ולנהוג

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מה נהגו גדולי ישראל לעשות כשאסור להרהר בדברי תורה?

השי"ת, ובלבד שיעסוק בכל הדברים הללו באופן שלא יביאהו להרהור בדברי תורה.

וכן יכול לחשב בבית הכסא את חשבונותיו הכספיים, ובשבת וביום טוב, עדיף שלא ירהר בחשבונותיו, ויכול להרהר בדברים שאין בהם ממש, כגון בנינים נאים וציורים נאים.

[שו"ע פה, ב, ומשנ"ב ה-ו; בו"מ דרשו, 4, עם הרחבת המקור]

בכל מקום או מצב שבהם אסור להרהר בדברי קדושה, כגון ב'בית הכסא', אסור להרהר גם בחכמת הדקדוק של לשון הקודש, כגון שורשי המילים והפעלים, משום שיסודות חכמה זו מושתתים כולם על מילות התנ"ך, והעוסק בה יבוא להרהר בהן.

ומותר אדם להתבונן בבית הכסא בגודל שפלותו, ושבסופו ילך למקום עפר, רימה ותולעה, ולכן אין סיבה לגאווה, וכיוצא בזה מכל עניני תיקון המידות, וכן מותר לחשוב על מציאות

איזו מילה בארמית אסור לומר בבית הכסא?

בכל שפה שהיא, כגון 'רחמנא' בארמית, או 'גאט' בידיש ובשפות אחרות. וכמו כן, אסור לומר בהם את המילה 'שלום', שהוא כינוי לשם ה', (ראה הרחבה בתקציר לאתמול). ונחלקו הפוסקים, אם מותר להזכיר בהם את הכינוי לשם השי"ת - 'רחום', בלשון הקודש; ויש להחמיר.

[שו"ע פה, ב, ומשנ"ב ט-י; בו"מ דרשו, 8-10]

בכל מקום או מצב שבהם אסור לדבר דברי קדושה, אסור לעשות זאת הן בלשון הקודש והן בשפה אחרת. ובמקום ששפת הדיבור העיקרית אינה לשון הקודש - מידת חסידות היא שלא לדבר בלשון הקודש אפילו דברי חולין.

וכמו כן, בכל מקום או מצב שבהם אסור לדבר דברי קדושה, אסור להזכיר אף אחד משמות השי"ת, כגון שם הוי"ה ושם אלקים; וכן אסור להזכיר בהם את הכינוי העיקרי לשם השי"ת

מדוע מותר להכנס לבית הכסא באמצע הלימוד?

להרהר בדברי תורה.

וגם כשהוא כאנוס ומחשבותיו בבית הכסא מוסטות מאליהן לדברי תורה, עליו להתאמץ ולהסיח את דעתו מהן. אולם, מי שמחשבותיו מוסטות בהכרח לדברים בלתי ראויים, ורק המחשבה בדברי תורה תמנע את הרהורי העבירה, רשאי לחשוב שם בדברי תורה.

[משנ"ב פה, ח; בו"מ דרשו, 7]

לכתחילה אין לעמוד בתפילה מתוך פלפול או דיון הלכתי, כיון שהמחשבה תהיה תפוסה בהם בשעת התפילה, וגם אם יתאמץ להסיח את דעתו - יפסיד בעצם המאמץ את כוונת התפילה. אולם, מותר להיכנס לבית הכסא מתוך הפלפול והדיון, הגם שאסור להרהר שם בדברי תורה, משום שגם אם לא יצליח להסיח את דעתו - הריהו 'אנוס', ואינו מפסיד מאומה, בין אם יצליח ובין אם לאו; וכן משום שעצם השהות במקום זה מזכירה שלא

* בחדר ההלבשה שבבית המרחץ, שחלק מהשוהים בו לבושים - אסור לומר דברי קדושה, אך מותר להרהר בהם. ונחלקו הפוסקים, אם איסור אמירת דברי הקדושה קיים גם בשעה שהחדר נקי וכל השוהים בו לבושים. וחדר רחיצה שדרכו להיות נקי גם בשעת הרחיצה, ואין בו הבל רב וזוהמה רבה, כמו חדרי האמבטיה בבתים הפרטיים בימינו - דינו כחדר ההלבשה שבבתי המרחץ. * המילה 'שלום', היא אחד מ'כינויי' של השי"ת, ואסור לאומרה בראש מגולה, וכן אסור לאומרה בבית הכסא, ובכל מקום או מצב שאסור לומר בהם דברי קדושה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם הש"ץ רשאי להתפלל את תפילת הלחש בנוסח שונה מחזרת הש"ץ?

החזרה.

ויש אומרים, שמאחר ומטרתה של תפילת הלחש של הש"ץ היא כדי להרגיל את לשונו בתפילה לפני שיתפלל בציבור בקול רם את תפילת החזרה, צריכה תפילת הלחש להיות זהה לתפילת החזרה; ולכן, לדעתם, עליו להתפלל גם בלחש כנוסח המקום, שבו יאמר את חזרת הש"ץ.

[בו"מ דרשו נג, 27]

ש"ץ הרגיל להתפלל בנוסח שונה מנוסח המקום שמתפלל בו, כגון הרגיל להתפלל בנוסח אשכנז, ומתפלל בבית כנסת שבו מתפללים בנוסח ספרד - יש אומרים, שיתפלל את תפילת הלחש בנוסח שרגיל בו, ואת חזרת הש"ץ בנוסח המקום; ובתנאי, שידע בעצמו שרגילותו בנוסח שלו לא תגרום לו לטעות ולבלבול בחזרת הש"ץ. ויש מהם שהוסיפו, שבשעת תפילת הלחש, יתן את דעתו על השינויים שיש בין הנוסחאות, כדי שלא יטעה בתפילת

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

קו השיעורים של דרשו לרשותכם

24 שעות ביממה

מגוון שיעורים לבחירה

דף היומי בבלי

דף היומי ירושלמי

דף היומי בהלכה

שיעורים לפרשת השבוע

ועוד מגוון ענק של שיעורים ומידע על תוכניות דרשו

חייגו עכשיו

077-2222-666

לחייג, ללמוד, לדעת

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il